

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de AAMBINDER

Christus' hulp en trouw in de vervolging [p.8]

Gereformeerde Gemeente Opheusden

Op 21 december 1888 wordt er in Opheusden een Nederduitsch Gereformeerde Kerk geïnstitueerd. In 1894 gaat deze gemeente over naar de Kruisgemeenten. Na ruim 62 jaar aan de Rijnbandijk te hebben gekerkt, betreft men in 1951 een nieuw kerkgebouw aan de Kerklaan. Nadat er in 1956 een scheuring heeft plaatsgevonden, komen de overgebleven 'synodalen' eerst enige tijd

bijeen in de zaal van M. van Sullichem aan de Dorpsstraat. In 1958 betrekken zij een houten kerkje aan de Kastanjelaan en in 1971 verhuizen zij naar een nieuwe kerk aan de Reigerstraat. Het huidige kerkgebouw, dat 1750 zitplaatsen telt, is in 2016 in gebruik genomen. Momenteel is de gemeente vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 2074.

27/04/2017
jaargang 95

nr **30**

Een gebed van en voor de koning

Te midden van de teloorgang van gezond patriotisme en vaderlandsliefde is het goed om meditatief aandacht te besteden aan de koning, zonder de Koning der koningen daarbij te vergeten.

De HEERE verhore u in de dag der benauwdheid.

Psalms 20:2a

Koning Willem Alexander behoort tot hen die in hoogheid zijn gezeten, ook al wordt zijn ambt meer en meer beschouwd als een symbolische positie in de samenleving. Hij blijft vertegenwoordiger van land en volk.

David bekleedde het koningsambt in oorlogstijd. Daar getuigt Psalm 20 duidelijk van. Het opmerkelijke is echter dat in de tijd waarin David geroepen wordt de oorlogen des HEEREN te voeren, hij zélf de woorden dicht die de mensen (of soldaten) moeten zingen. Je zou toch verwachten dat de mensen zelf die woorden wel zouden kiezen om hun koning toe te zingen. Het is dus een gebed wat wordt voorgezegd.

Zijn er misschien onder de lezers mensen die niet kunnen bidden? Welnu, dan wordt hier een gebed voorgezegd. Bent u misschien een mens van mislukte gebeden? Ach, Rutherford schrijft ergens dat twintig mislukte gebeden beter zijn dan helemaal niet bidden.

Hier gaat nu de koning zijn strijders voor, juist op het moment waarop de strijd zich aandient. Daarmee laat de man naar Gods hart zich tevens in zijn hart blikken. David is zich er van bewust dat de overwinning van de HEERE Zelf moet komen. Hij kan niet uitgaan en strijden in eigen kracht, getuige de woorden die hij kiest. Calvijn tekent hierbij aan dat er niets ongerijmds ligt in het feit dat David als dichter over zichzelf spreekt in de persoon van anderen. Hem was immers het ambt van profeet gegeven, en krachtens zijn ambt als leraar toont hij aan en wijst hij erop dat de gehele kerk moet zorgen en zich beijveren dat het koningschap dat God verwekt heeft, ongedeerd en ongeschonden blijve.

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Dag der benauwdheid

Benauwdheid. Wat zijn er vele, ook in het leven van Gods kinderen. De Filistijn, de Tyriër met de Moor. Wat moet er veel strijd gestreden en veel leed geleden worden voordat zij binnen de Godsstad van het hart ten onder worden gebracht. In de benauwdheid zoekt David echter dat hoog vertrek waar hij veilig mag zijn. Begeert hij hulp uit het heiligdom, dat is vanuit de plaats waar de Heere woont en troont. De God aller genade ontferme Zich tevens over 's lands benauwdheid waar zich alom een geest openbaart die uit de afgrond komt. Een geest die bezig is om de resten van de christelijke religie af te breken. Een geest die bezig is zeggenschap te veroveren over zaken van leven en dood, oftewel levensbeëindiging. Een geest die strafeloos Gods heilige Naam mag lasteren, het ongeboren kind mag ombrengen en, kortom, waar één voor één Gods heilzame geboden afgeschafte of onderuit gehaald worden. O God, Die 's lands benauwdheid ziet, red toch Uw volk uit zijn verdriet (Ps. 108:7 ber.).

Dat is het volk dat geen vreemdeling is van de dag der benauwdheid in hun leven. Ze zijn er nog. 'O weel! want die dag is zo groot, (...) en het is een tijd van benauwdheid voor Jakob! Het is omdat de zonden machtig veel zijn. Het is omdat niemand de zaak oordeelt, en aangaande het gewel hebben zij geen heelpalesters.

Toch is er geen reden tot wanhoop, want God meet ook die tijd voor hun uit wat betreft de lengte en de diepte. Ze zinken niet allen tot dezelfde diepten, gelijk ook niet allen klimmen tot dezelfde hoogten. Wat een benauwdheid ook als God onze eigengerechtigde godsdienst gaat afmeten aan Zijn heiligheid en rechtvaardigheid. Als blijkt dat er niets van dat volk deugt – alles verzondigd en alles verbeurd. 'Dan geeft Hij hun hun werk te kennen, en hun overtredingen, omdat zij de overhand genomen hebben; en Hij openbaart het voor hunlieder oor ter tucht, en zegt, dat zij zich van de ongerechtigheid bekeren zouden.'

Geliefden, zolang deze benauwdheden onbekend zijn en blijven, zullen we nooit kunnen spreken van verlossing. Hoe anders wordt het echter als te midden van een hartelijk leedwezen en droefheid naar God het oog des geloofs gericht gaat worden op Davids grote Zoon. Die Koning Die benauwdheden gekend heeft als geen ander. Zijn benauwdheid heeft zich uitgestrekt van Bethlehem naar Golgotha. En

In dit nummer

5 Commentaar: Moslimleerlingen met Pasen

6 Nadenken over de prediking [2]

20 Vertellen wat het wel of wat het niet is

- 2** Een gebed van en voor de koning
- 3** Onderwijs van vader Smytegelt [17]
- 4** Een vorstelijke verjaardagn
- 7** Dat wil zeggen
- 8** Christus' hulp en trouw in de vervolging [1]
- 9** "Christelijke huishouding" voltooid [1]
- 10** In memoriam
- 11** Jeugdtribiek
- 12** Boekennieuws
- 13** Een zondag op zee
- 13** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 14** Kerkdiensten

in al hun benauwdheden is Hij benauwd geweest. De benauwdheid van de eis tot volkomen voldoening, betaling. De benauwdheid van de eis van het recht Gods dat volkomen gehoorzaamheid vorderde. De benauwdheid van de toorn Gods over de zonde die over Hem moest worden uitgegoten.

Echter, in Zijn benauwdheid was er voor Hem geen gebed... In Zijn benauwdheid was er geen leger van mensen om voor Hem te bidden. In Zijn benauwdheid bad niemand voor Hem: 'De HEERE verhoor u in den dag der benauwdheid; de Naam van den God Jakobs zette u in een hoog vertrek'. In Zijn benauwdheid bleven het heiligdom en dat hoog vertrek gesloten en ontmoette Hem geen toegenegen oor. Deze gezegende Christus echter is nu opgestaan tot de strijd van Zijn volk. En vanwege Zijn werk zal God nu horen, ja, om de gerechtigheid van deze Koning!

Krachtdadig, onwederstandelijk

De verlossing door deze Koning, alsook de overwinning van Hem gaat vandaag nog door. Door Woord en Geest gaat Hij uit onder de volken, om Zijn kruisverdienste toe te passen, krachtdadig en onwederstandelijk. Zondaren worden nog gered, vijanden worden aan Zijn voeten gebracht, tegenstanders worden gevangen in het net en beelddoersers worden nog vernieuwd naar Zijn beeld.

Dan hier, dan daar behaalt Hij Zijn triomfen. Eeuwig bloeit de gloriekroon op het hoofd van Davids grote Zoon. Hoe groot en schitterend is Zijn eer, door 't heil aan Hem bewezen, hoe is Zijn roem gerezen! En Hij overwint niet om te doden, maar om te doen leven. Om gebrokenen van hart te verbinden, zachtmoedigen een blijde boodschap te doen horen en gevangenen vrijheid uit te roepen en gebondenen opening van de gevangenis. En om treurigen te troosten en hen te beschikken dat hun gegeven worde sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, en het gewaad des lofs voor een benauwd geest.

Als je daar iets van mag zien ga je meezingen: 'alsnu weet ik...! Na Goede Vrijdag, Pasen en Hemelvaart kan het echt niet meer uitlopen op een nederlaag.

Bent u nog vijand? Laat u dan nu met God verzoenen! God zal u vinden! Een onbekeerde filosoof die ging sterven in zijn verzet tegen Gods Gezalfde zei op zijn sterfbed: 'Heeft U me nu toch gevonden en overwonnen, Jezus van Nazareth?'

ds. B. Smytegelt
Uit: "Maandagse
Catechisatiën"

Onderwijs van vader Smytegelt [17]

Van de Kerk

Vr. Waaraan zou men kunnen merken of de duivel in ons komt werken?

Antw.

- 1e. Als hij zo schielijk komt.
- 2e. Als hij met schrikken komt, dat gij zelf er van rilt en schrikt, dat gij opstaat, als gij bidt.
- 3e. Als hij u Godslastelijke gedachten inwerpt omtrent Gods Wezen.
- 4e. Als hij wil dat gij uw leven aantast. Ten ware de Heere, Die het verhinderd had, het zou somtijds misschien al gebeurd zijn!

'Gij zoudt dan zo niet meer zondigen,' zegt hij. Het is leugen, want gij zoudt nog duizendmaal meer zondigen in de hel. Dan speelt hij de profeet, en zegt: 'Dat zal u nog overkomen!' Zeg dan: 'In mij is geen kracht tegen deze grote menigte, hij is te sterk, help mij, Heere, mijn oog is op U geslagen.'

Dan zegt hij: 'Gij beeldt het u in dat God uw God is, maar hebt gij mij niet liever?' Zeg dan: 'Gij hebt gelijk, daar moest ik anders in zijn, maar het is tegen mijn zin, ik zoek mijn heil buiten mijzelf, in de Zone Gods en ik wil tegen de zonde strijden, want dat smart mij.'

Dan zegt hij: 'Ik zal wel op u letten en u niet ongemoeid laten, als gij op uw zwakst zijt.' Zeg dan: 'God is sterker dan gij!' Dan zegt hij: 'Uw werk is geen waarheid.' Zeg dan: 'Dat vrees ik ook.'

Vr. Welk is de tweede vijand?

Antw. De wereld, waardoor wij verstaan, ten eerste: De goddeloze mensen, en ten tweede: De mode van de wereld, met al het mooie en fraaie ervan.

De strijd van de goddelozen tegen de kerk bestaat hierin, dat zij hun tong lenen aan de duivel, en zeggen: 'Het moet zo nauw niet zijn'. Anderen komen als met een tong van de hel aangestoken, als met een scherp zwaard lasteren, en hitsen vrienden tegen vrienden op!

De wereldse mensen zeggen tot hun bekeerde bloedverwanten of vrienden: 'Ik schaam mij dat gij mijn kind of vriend zijt, ik snijd de vriendschap af', en ze blazen moord en vervolging.

'Maar', zeggen de goddelozen, 'wilt gij het met ons houden, gij zult weder de vorige vriendschap hebben en waarom zoudt gij dat niet doen? Gij kunt nu kwalijk aan de kost komen, houd het met ons'. Dat zijn die gouden appelen, waar zij Gods kinderen mede tot vallen willen brengen. Weigert gij die appelen, dan zeggen zij: 'Gij doet uzelf smart aan, verzacht uw consciëntie wat en houd het met ons.'

(wordt vervolgd)

Een vorstelijke verjaardag

Namens de redactie:
C.R. van den Berg,
Zwijndrecht

Ons staatshoofd mag vandaag, 27 april, de leeftijd van 50 jaar bereiken. Vorig jaar stonden wij in De Saambinder ter gelegenheid van zijn verjaardag stil bij de namen Willem en Alexander. Zullen we nu teruggaan naar de dag waarop hij ter wereld kwam en naar zijn doopdienst?

Op 2 september 1967 werd Willem-Alexander gedoopt in de Grote of St. Jacobskerk te Den Haag.

Op 25 augustus 1851 kwam Alexander, de zoon van koning Willem III en koningin Sophie, ter wereld. Het was op 27 april 1967 dat de mare opnieuw door Nederland ging: er is een prins geboren. Na 116 jaar! Mogelijk zou, na de vorstinnen Emma (de regentes), Wilhelmina, Juliana en Beatrix, ooit opnieuw een koning gaan regeren. Minister-president P.J.S. de Jong wees er voor radio en televisie op dat men bij de geboorte van een kind telkens verbaasd moet staan over het scheppingsmysterie. 'De vreugde die bij iedere geboorte wordt gevoeld in de kring van de familie en vrienden, raakt ons nu allen, want er is een prins van Oranje geboren'. De Jong besloot zijn toespraak met de woorden: 'Wij hopen oprecht dat dit jonge leven onder Gods leiding een gelukkige toekomst mag tegemoet gaan'.

Saluutschoten op het Hondenveld

De vreugde was groot. De Gele Ridders uit Schaarsbergen had er in hun kazerne

Prins Claus deelde via de media mee dat het met vrouw en kind goed ging en sprak: 'Hiervoor ben ik God diep dankbaar'. Het moet opvallen dat Gods Naam toen nog door overheidspersonen nadrukkelijk werd genoemd.

wel een maand op gewacht, maar konden op het Hondenveld bij paleis Soestdijk in Baarn eindelijk 101 saluutschoten afvuren. Burgemeester F.J. van Beeck Calkoen van Baarn zond drie herauten te paard door het dorp om zijn oorkonde voor te lezen, die de eerste burger zo afsloot: 'Geve God, dat de prins leve in gezondheid en vrede, tot vreugde van zijn ouders en tot heil van het vaderland'.

Het aantal cadeaus was talrijk. In het paleis aan het Lange Voorhout in Den Haag werden die geëxposeerd. Daartoe be-

hoorden een miniatuurvissersboot uit Urk en de grootste beschuit met muisjes die ooit gefabriceerd was. Prins Claus deelde via de media mee dat het met vrouw en kind goed ging en sprak: 'Hiervoor ben ik God diep dankbaar'. Het moet opvallen dat Gods Naam toen nog door overheidspersonen nadrukkelijk werd genoemd.

Enkele dagen bleef het koningskind nog 'ons prinsje', maar op dinsdag 2 mei maakte Claus de namen wereldkundig: Willem-Alexander Claus George Ferdinand. Burgemeester C.J.A. de Ranitz van Utrecht - daar was de prins in het Academisch Ziekenhuis geboren - las de akte voor, waarin, behalve deze namen zijn titels stonden: Prins der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Jonkheer van Amsberg.

Heilige Doop in Jacobskerk

Op 2 september 1967 werd Willem-Alexander als lid van de Nederlandse Hervormde Kerk gedoopt. De dienst vond plaats in de Grote of Sint-Jacobskerk in Den Haag, waar prinses Beatrix zelf het teken van de Heilige Doop had ontvangen.

Zuster Swellengrebel droeg de dopeling de kerk binnen. Een hofpredikant was er sinds koningin Wilhelmina niet meer; nu functioneerde als zodanig ds. H.J. Kater, die overigens andere doopvragen stelde dan onder ons gebruikelijk.

Een vorstelijke doop vond plaats in aanwezigheid van peters en meters. Dat waren dan prins Bernhard, grootmoeder Gösta von Amsberg, Freiin von dem Bussche-Haddenhausen, de koningin van Denemarken (toen prinses) Margrethe, Ferdinand Graf von Bismarck-Schönhausen (vriend van de ouders) en de vroegere minister-president prof. dr. Jelle Zijlstra. Ook Renée Elisabeth Bradbrooke Smith-Röell (vriendin van Beatrix) werd peetouder. Zij liet zich door haar grootmoeder vertegenwoordigen.

Gedurig voor hem bidden

Het Huis van Oranje heeft, bij alles wat droevig stemt, een grote plaats in ons hart. Het is de bede dat de jarige koning Gods zegen zal ontvangen. Moge wat over Salomo geschreven is ook voor hem gelden: 'Hij zal de ellendigen des volks richten; hij zal de kinderen des nooddruftigen verlossen en de verdrukker verbrijzelen. En men zal gedurig voor hem bidden' (Ps. 72:4 en 15).

Moslimleerlingen met Pasen

In de week voor Pasen was er nogal wat ophef over christelijke basisscholen die hun paasviering zouden aanpassen met het oog op de moslimleerlingen en hun ouders. Daarover werden zelfs vanuit de Tweede Kamer vragen gesteld aan de regering.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Voor in de grote steden zijn er tegenwoordig veel moslimkinderen. Voor een deel bezoeken die een christelijke school. De islamitische school vinden de ouders wellicht te ver of te fundamentalistisch. De openbare school is wel erg seculier. Vandaar de keuze voor een protestantse of rooms-katholieke school, zeker als die dichtbij is.

Voor veel rooms-katholieke en ook voor tal van protestantse scholen geldt dat van de oorspronkelijke identiteit weinig meer overgebleven is. De toestroom van leerlingen uit islamitische, onkerkelijke of randkerkelijke gezinnen (zonder wie de school niet zou kunnen voortbestaan) zet die identiteit vaak nog meer onder druk.

Botsingen vermijden

Zo'n gemengde schoolbevolking kan vooral rond de religieuze feestdagen allerlei problemen opleveren. Wat doe je op school met Kerst, Pasen en Pinksteren? Hoe ga je om met het Suikerfeest? Wil je botsingen zo veel mogelijk vermijden? Beklemtoon je de overeenkomsten tussen christendom en humanisme, tussen christendom en islam, of probeer je de confessionele identiteit van de school bij de christelijke feestdagen duidelijk gestalte te geven? Dat maakt wel degelijk verschil.

Overigens is het opvallend dat juist vanuit de PVV-fractie vragen gesteld werden aan de ministers over de paasviering op christelijke scholen. Het grootste deel van de fractieleden legde bij zijn installatie de belofte af in plaats van de eed. Ook in andere opzichten krijg je niet de indruk dat kerk en christelijk geloof voor Wilders en zijn aanhangers veel betekenen. Veeleer wordt hun optreden ingegeven door een sterke anti-islamhouding.

In ons onderwijsbestel hebben ministers niet de taak om zich te bemoeien met kerst- en paasvieringen op christelijke scholen. Wat anders zou zijn wanneer die scholen zich daarbij bedreigd voelden door moslimterroristen. Dan komt de rechtsorde in het geding. Maar dat was hier niet aan de orde.

Hemelvaart met Pasen

In de Nederlandse samenleving zakt de kennis over de christelijke godsdienst en de christelijke feestdagen steeds verder weg. Ook als het gaat om de meest basale zaken uit de Bijbel. Helaas worden we meer en meer een heidens land. Symptomatisch daarvoor was dat een redacteur van de Volkskrant (van oorsprong een rooms-katholieke krant) die wilde uitleggen wat de christenen met

Pasen herdachten, daarbij de hemelvaart van Jezus noemde! Wanneer op christelijke scholen aan moslimkinderen en andere leerlingen die zelden of nooit een kerk van binnen zien, wordt uitgelegd waar het Paasfeest vandaan komt, is dat zeker positief. Wellicht wordt er ook nog wat meer verteld over het lijden, de dood en de opstanding van de Heere Jezus.

Vaak is dat in een horizontalistisch kader, waarbij het vooral gaat om vrede en verzoening tussen de mensen onderling. Of bij scholen waar de verticale dimensie nog wel centraal staat, in een vorm waarbij de verzoening tussen God en mens algemeen gemaakt wordt.

Dat is niet de boodschap van Goede Vrijdag en Pasen, zoals die in de Bijbel tot ons komt. Maar God kan met een kromme stok een rechte slag slaan, zo zei men vroeger wel. Maar daarmee blijft het natuurlijk wel een kromme stok.

Algemene verzoening

De leer van de algemene verzoening leidt veelal tot een oppervlakkig christendom. Een christendom dat niet bevindelijk weet hoe groot de zonde en ellende zijn van de gevallen mens; dat niet bevindelijk weet van de diepe kloof met God. Een christendom dat oproept om te geloven in een niet aangebrachte verzoening.

In de Dordtse Leerregels wordt duidelijk onderscheid gemaakt tussen de kracht van Christus' verzoening en de uitgestrektheid daarvan. De dood van de Zoon van God is 'overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der ganse wereld' (hoofdstuk 2 par. 3). De reikwijdte van de verzoening betreft echter alle uitverkorenen en die alleen (hoofdstuk 2 par. 8). Gods genade is niet universeel, maar particulier.

De leer van de beperkte verzoening is een wezenlijk onderdeel van de gereformeerde belijdenis. Toch wordt daar tegenwoordig door velen die zich gereformeerd noemen, gemakkelijk aan voorbij gegaan. Men tilt niet meer zo zwaar aan dergelijke leerstellingen.

Hier is duidelijk sprake van een beïnvloeding vanuit de evangelische beweging. Ook in de theologie van Karl Barth, die een halve eeuw geleden erg invloedrijk was, staat de universaliteit van de verzoening voorop. Barth neigt zelfs naar de alverzoening.

Daartegenover moeten we ook in de 21e eeuw aan de gereformeerde leer vasthouden. Dat geldt ook voor de paasvieringen op onze scholen.

Nadenken over de prediking [2]

Predikantenborden
in de kerkgebouwen,
waar de hervormd-
gereformeerde
predikanten
voorgingen, wijzen
de weg.

In de brochure "Instrument van de Geest" stelt het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond de prediking centraal. In het vervolg van deze serie willen we enkele belangrijke thema's aan de orde stellen, namelijk die van wet en Evangelie, de visie op de gemeente en geestelijke leiding in de prediking. Op die manier willen we onze winst doen met deze uitgave over de prediking.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

In de brochure wordt teruggerepen op een uitgave van dr. C. Graafland (1928-2004). De hoogleraar namens de Gereformeerde Bond schreef in 1965 een boekje met als titel "Verschuivingen in de Gereformeerde Bondsprediking". Graafland constateerde in eigen kring een herwaardering van het verbond. Daardoor kwam er meer nadruk te liggen op de gemeente als verbondsgemeente en op Gods beloften. Graafland stelde ook dat de wet haar eigenlijke plaats ontvangt in het kader van het Evangelie. De drieslag ellende-verlossing-dankbaarheid zag hij niet als een normatieve volgorde, met andere woorden: hij zag deze niet als een vaste volgorde waarin de Heere

zondaren tot de zaligheid leidt. De hoogleraar keerde zich ook tegen een zogeheten 'beschrijvende prediking', waarin naar zijn gevoel de bevindelijke leidingen van de Heere met Zijn kinderen te veel nadruk krijgen. Zo'n prediking zou te weinig appel doen op de hoorders en daardoor te afstandelijk zijn. Het doel van Graafland was om de prediking te vernieuwen. De brochure riep in zijn tijd zowel herkenning als kritiek op. Deze kritiek kwam vooral uit het meer bevindelijke deel van de Gereformeerde Bond, bijvoorbeeld van de predikant ds. J. van Sliedregt.

Achtergrond

De auteurs van de brochure plaatsen zich gedeeltes in het spoor van Graafland. Ze waarderen het bijvoorbeeld als positief dat de volgorde van de drie stukken de prediking niet meer beheerst en dat de prediking verbondsmatiger is geworden. Tegelijkertijd willen ze hun ogen open houden voor eenzijdigheden in de prediking waarvoor Graafland ook al waarschuwde. Op dat punt snijden de auteurs in het eigen vlees van de Gereformeerde Bond. Dat is eerlijk en soms ook wel aangrijpend. Zo lezen we: 'De notie dat het de Geest is Die verbindt met Christus, lijkt op de achtergrond geraakt'. Dat is ernstig! Ook constateert de commissie dat de wet en zondekennis een steeds minder uitdrukkelijke plaats in de prediking krijgen en dat het wonder van de rechtvaardiging van de goddeloze hierdoor op de achtergrond raakt. In zo'n prediking staat Christus de Gekruisigde niet meer centraal. Opnieuw, een heel ingrijpende ontwikkeling, die ook onze prediking een spiegel voorhoudt. Als dergelijke kernzaken op de achtergrond komen te staan, moet oprecht de vraag klinken of de prediking nog bijbels-evenwichtig is.

Evenwicht

Met de uitgave wil het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond zoeken naar een evenwicht in de prediking. Daarvoor wil ze staan in, zo lezen we, de 'katholieke traditie van de prediking van de Reformatie.

Fundament

Ijkpunt is met name de verkondiging van Luther en Calvijn!

Deze voorliefde voor de Reformatie houdt ons ook een nuttige spiegel voor. De Heere heeft Luther, Calvijn en andere reformatoren gebruikt om het licht van Gods Woord weer helder in de kerk te laten schijnen. De Bijbelverklaring van Calvijn zal door veel predikanten worden gebruikt. Luthers verklaring van de brief aan de Galaten is verplichte kost voor ieder die Gods Woord verkondigt. We houden de reformatoren hoog. En toch zou het zo maar kunnen gebeuren dat we gedurende langere tijd weinig lezen vanuit de Reformatie. Dat is een verarming, waarvoor we moeten waken.

Nadere Reformatie

Daarnaast willen we echter ook zeker de prediking van de Nadere Reformatie niet vergeten. Deze heeft gedurende lange tijd een stempel gezet op de toen nog ongedeelde kerk in Nederland. Onder de oudvaders is zeker verscheidenheid, maar rond kernzaken als de verhouding wet en Evangelie, alsmede de drie stukken van de Catechismus, valt de overeenstemming meer op, zeker onder de Voetiaanse oudvaders die zich geheel in de lijn van de Dordtse Synode zien staan.

In de loop van de tijd is gebleken dat er in de Gereformeerde Bond, naast waardering, zeker ook (soms forse) kritiek op de oudvaders is. Ook Graafland bracht deze kritiek, staand in de lijn van dr. J.G. Woelderink, naar voren. Het lijkt erop dat deze lijn in de Bond de overhand heeft gekregen, waardoor de geestelijke bagage van de Nadere Reformatie te weinig doorklinkt in de prediking. In de brochure krijgen de oudvaders in het geheel geen plaats. Dat is een gemis. Het lijkt mij nuttig en onmisbaar als de Gereformeerde Bond ook de oudvaders betreft bij hun gedachtevorming over de prediking. De predikantenborden in de kerkgebouwen waar hervormd-gereformeerde predikanten voorgaan, wijzen de weg.

(wordt vervolgd)

Drie vragen heeft de Opgestane in de gestalte van een mede-wandelaar op weg naar Emmaüs gesteld: waarover spraken jullie? (Luk 24: 17a). Waarom zien jullie zo verdrietig? (17b) En welke (19a) dingen zijn er gedurende de laatste dagen dan gebeurd in Jeruzalem? Wanneer de twee dan hun hart hebben uitgestort gaat de Levensvorst met gezag spreken (25-27) en onderwijs geven. Met als doel om Zichzelf in Zijn overwinnaarsheerlijkheid te verklaren. Opdat het Pasen in hun hart zou worden. En dit ontmoeten van de Levende is niet aan een paasdag gebonden. Gelukkig niet!

Zijn onderwijs begint vermanend. Hij vleit ze niet; bouwt ze niet op in hun ongestalte. Met een uitroep van verwondering en bestraffing van één letter 'o' begint Hij. Hij noemt ze vervolgens 'onverstandigen en tragen van hart om te geloven'. Ze zijn zo dwaas, zo onkundig in de weg der verlossing. Ze missen het geestelijke inzicht in de weg des heils. Ze zijn zo traag om los te komen van hun verkeerde voorstellingen. Zeker was in hun leven het geloofsbeginsel gepland door Gods levendmakende genade. Maar wanneer het nu gaat om de geloofsoefening dan wijst Hij de kwaal aan. In het oorspronkelijke staat er tussen *geloven* en *al* nog een woord: Letterlijk staat er 'geloven **op grond van** al...'. Het gaat hier dus om het fundament des geloofs. Daar ontbreekt namelijk wat aan. Dat is niet gegrond op 'al hetgeen de profeten gesproken hebben'. Met andere woorden het fundament is zo wankel, zo selectief. Schriftwoorden die bij hun voorstelling passen; woorden die met de eigen verwachting overeenkomen. Ja, die wel. Maar zo veel andere niet. De Bijbel blijkt zo dun! Wat ontbreekt dan in het fundament? De Schriftwoorden die gaan over het enige offer dat voor God geldt, dat is Golgotha en de enige grond van de verzoening met God, dat is de opstanding van Christus uit de doden. Het gaat dus om het fundament van Goede Vrijdag en Pasen in de Schriften, in dit geval het Oude Testament. De lijn: zonde - dood - bloedstorting - vergeving. Dáár ontbrak het aan. En dan niet zo zeer verstandelijke kennis, want ze wisten best wat er in Psalm 22, 110 en Jesaja 53 bijvoorbeeld stond. Maar het gaat om de toegepaste kennis in het hart; om de doorleving van deze fundamentele gangen van Sion. Het gaat om het goddelijke *moeten*, het eerste woord van de vraag van vers 26: 'moest de Christus niet al deze dingen lijden...?' Het moeten krachtens Gods rechten en deugden. Het moeten van Gods raad en welbehagen; het niet anders kunnen, waarvan ons troostboek reeds in het eerste antwoord van het stuk der verlossing (HC, antwoord 12) spreekt: 'daarom moeten wij... volkomen betalen'. Datzelfde gaat de Levensvorst aantonen vanuit de Schriften. Zoals kantt. 27 daar 15 voorbeelden van geeft. In vers 27 staat twee keer *al*: *al* de Profeten en *al* de Schriften. Wat gaan we toch selectief, oppervlakkig en eigenwijs met de Schrift om. Wat filteren we Gods Getuigenis toch naar eigen inzichten. Waar is het zich laten gezeggen, zoals hier op weg naar Emmaüs. Niet tegenspreken, niet jezelf handhaven. Niet 'ik mag toch niet ontkennen dat'. Nee, buigen met een brandend hart en erachter komen hoe dwaas je bent. Zo niet, dan blijven we in de duisternis. Dan willen we alleen maar opgebouwd worden in wat we (menen te) hebben. Maar de weg loopt dood bij 'het oordeel des doods' (20) en dat vreselijke kruis. De verwachting wordt afgesneden bij het graf. Dan verschijnt de eeuwig Levende in het Paaslicht.

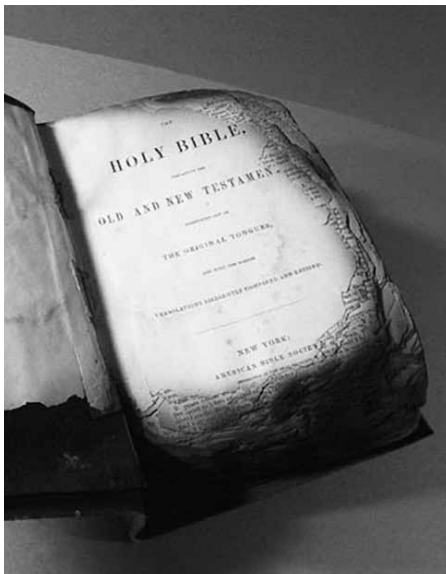
Dus wat kent u van 'geloven op grond van al hetgeen...'? Of leeft u onder de stand van de Godsopenbaring? Met alle duisternis van dien.

v. A.

Christus' hulp en trouw in de vervolging [1]

Mw. L. Grandia
Werkgroep Vervolgde
Kerk, deputaatschap
Bijzondere Noden

Verdrukking en vervolging... als we de verhalen die we daarover horen op ons in laten werken, duizelt het ons. Maar in de verdrukking leert de Heere grote lessen.

'Ik heb geleerd om degenen die onze kerk verbrand hebben te vergeven.'

Peters kerk moet het ontgelden en verandert in een vuurzee. Zondag 17 augustus. Peter is boos en zó verdrietig. Zijn mooie, nieuwe plek om met de gemeente Gods stem te horen, is verbrand. Staande tussen de stinkende resten komt de gemeente bijeen, en vandaag zijn er velen gekomen. Peter merkt dat op en opeens ziet hij het: Gods kerk is niet het mooie gebouw, maar dat zijn de leden zélf. De boosheid ebt weg. Te midden van de puinhopen vervult de liefde van de Heere Jezus zijn hart. Later vertelt Peter hierover: 'Uiterlijke kennis van de Schrift is wat anders dan leven in het geloof en dan innerlijke bevinding. Ik heb geleerd om degenen die onze kerk verbrand hebben te vergeven.'

Lessen vandaag de dag

Het is één van de vele, vele verhalen van christenen die moeite en verdriet ervaren omwille van Gods Naam. Maar wat zien we hierin ook Gods heerlijkheid, als Hij het kwade juist tot een zegen maakt.

In de verdrukking leert de Heere lessen. Bijvoorbeeld dat Zijn hemels Koninkrijk meer waarde heeft dan aards goed, zelfs al is het des Heeren tempel. Of om tegen onze natuur in, onze vijanden te vergeven. Schriftwoorden die we uit ons hoofd kennen, maakt Hij in de verdrukking tot levende zaken. In de verdrukking troost

de Heere met Zichzelf. Met Zijn liefde, Zijn nabijheid en Zijn vrede.

In de verdrukking maakt de Heere Zijn Woord wáár: maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid, bevinding, hoop en liefde werkt. Namelijk de bevinding van Christus' hulp en trouw in zulke zwaarigheden. Namelijk de liefde waarmee God ons in Christus Jezus liefheeft, die ons in de tijd van verdrukking het meest troost en versterkt (Rom. 5:3-5 met kanttekeningen). Dat de Heere getrouw en machtig is om dat te doen, zien we in Peter en in vele anderen die lijden om Zijn Naam.

Lessen in de Schrift

Wij zijn geneigd om verdrukte christenen met veel medelijden te bekijken. 'Wat erg toch, wat ze allemaal moeten meemaken!' En het is ook erg. De pijn en het verdriet is er en mag er ook zijn: 'En alle kastijding als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn' (Hebr. 12:11).

Toch is er ook een andere kant. Dat zagen we eigenlijk al in het voorgaande. Maar we zien het ook als we kijken naar wat Paulus en Petrus schrijven aan gemeenten die verdrukt en vervolgd worden. Ze gaan hen niet uitgebreid beklagen. Maar ze schrijven woorden om hen aan te sporen om standvastig te zijn. Ze wijzen aan dat het genade is en een verwaardiging om te lijden om Zijns Naams wil. Een reden om je over te verblijden. Ze wijzen op het genadeloon dat na dit leven wacht. 'Want u is uit genade gegeven in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden' (Fil. 1:29). 'Maar gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, alzo verblijdt u; opdat gij ook in de openbaring Zijner heerlijkheid u moogt verblijden en verheugen' (1 Petr. 4:13).

In de verdrukking leert de Heere lessen. Bijvoorbeeld dat Zijn hemels Koninkrijk meer waarde heeft dan aards goed.

Dat is toch wel een andere manier van denken dan waartoe wij zo geneigd zijn. We mogen en moeten medelijden met de verdrukte kerk, maar laten we hen ook hoogachten om de verwaardiging en genade die de Heere hen schenkt. En we mogen wel vragen om óók al die grote lessen te mogen leren. Gods macht is niet beperkt tot de verdrukte christenen.

Een Koningskind

A. Janse-Pieterman, 's-Gravenpolder

Het is vandaag Koningsdag. Christian heeft vanmiddag op de kleedjesmarkt gestaan en heel wat verkocht. Vergenoegd zegt hij 's avonds aan tafel: 'Als ik ieder jaar zoveel verkoop, word ik straks nog even rijk als de koning.'

'Nou, dat kan nooit', zegt zijn oudere broer Peter: 'De koning verdient wel vierenzeventig duizend euro per maand'. Christian is even stil. 'Dan moet hij wel ongelofelijk rijk zijn!'

Wie is er nú echt rijk? Als je in een paleis woont? Als je bijna negenhonderdduizend euro per jaar verdient, zoals koning Willem Alexander? Zou dit écht waar zijn? Denk maar aan de rijke man uit de Bijbel.

Hij leefde iedere dag vrolijk en was voor het oog schatrijk. Maar eigenlijk was hij straatarm en diep ongelukkig, want de Heere woonde niet in zijn hart. En toen hij moest sterven kon hij niets meenemen. De arme Lazarus had helemaal niets. Die leefde als een bedelaar. Maar zijn rijkdom zat vanbinnen omdat Hij de Heere mocht kennen en op zijn sterfdag als een Koningskind door de Heere in de hemel werd thuisgehaald.

Dat is nodig voor onze koning Willem-Alexander, koningin Maxima en de drie prinsessen. Maar ook voor jou. Dat ook jij uit genade een Koningskind mag worden. Dat kan omdat Hij arm wilde worden, opdat Hij arme zondaren rijk zou kunnen maken. Daarom zegt de Heere tot jou: 'Ik raad u dat gij van Mij koopt goud, beproefd komende uit het vuur, opdat gij rijk moogt worden' (Openb. 3:18).

Dan ben je niet rijk in jezelf, want we blijven arme bedelaars, maar als de Heere in je hart komt wonen ligt je rijkdom alleen in Hem en Zijn bloed! Dan ben je een bedelaar en een Koningskind tegelijk. Hoe rijk of arm ben jij?

MAARTEN LUTHER

vervolgverhaal

17

*een trouwe
dienstknacht van God*

H. van Dam

Wat is er toch aan de hand? De klokken van de kerk luiden en we zien een lange stoet van mensen naar de kerk gaan. Iedereen die kan, sluit zich aan bij de stoet.

De deuren van de kerk staan wijd open en even later staat er een groot, rood kruis voor het altaar. Een sterke ijzeren kist wordt ernaast gezet. Een geldkist! Een voorname monnik gaat op de kansel staan. Hij heet Tetzal. Hij zal de menigte in de kerk toespreken. Want het is vandaag een bijzondere dag voor het hele dorp,

een feestdag!

Veel mensen weten het al, want zij zijn de stoet al buiten de stad tegemoet gegaan. Zij hebben de wagen met het rode kruis en de kist in de verte zien aankomen. Zij hebben de monnik toen al met een grote stem horen roepen: 'De genade van God en van de heilige vader is voor de stad verschenen!' Een roodfluwelen kussen met daarop een belangrijke brief van de paus werd door een monnik vooruit gedragen.

Hoor, daar begint Tetzal te spreken. Hij zegt hoe erg de straf van God zal zijn voor mensen die zondigen. Wat schrikken de mensen als ze horen van de vreselijke

straf in de hel. 'Maar er is behoud; jullie zonden kunnen vergeven worden door de paus', zegt hij. 'Voor alle zonden kun je een aflaat kopen. Dat is een brief waarin staat dat je zonden vergeven zijn. Haast je dan en koop, eer dat de kooptijd voorbij is. Aflaten zijn de kostbaarste gaven van God. Daardoor gaat de hemelpoort open!'

Dan wijst Tetzal naar het rode kruis. 'Dit kruis heeft evenveel kracht om de zonden te vergeven als het kruis van Christus had', zegt hij. 'Maar wanneer dit opgeheven kruis wordt neergelegd, is de tijd voorbij; dan wordt de hemelpoort gesloten.'

In memoriam

ds. P.L. Bazen (1941-2017)

Met het sterven van ds. P.L. Bazen op 18 april jl., is er weer een dienstknecht afgelost van zijn aardse post. Nu mag hij in de hemel de Heere altijd grootmaken. Zo kortgeleden nog stonden we aan het graf van Student G.E. Bron in Fort Macleod. Ook zijn stem viel hier stil. De Heere spreekt; is er opmerking?

Peter Leonard Bazen werd op 19 april 1941, in Grand Rapids geboren uit Hollandse ouders. Zijn moeder was jong door de Heere opgezocht en heeft voor haar kinderen de dienst des Heeren niet verborgen.

De jonge Peter had overtuigingen, die hem bewaarden voor veel zonden, maar toch het hart niet raakten. Nog geen jaar na zijn huwelijk werd hij krachtadig in zijn hart gegrepen onder een biddagspreek van ds. W.C. Lamain over Jakobus 5:9b, "Ziet, de Rechter staat voor de deur." Nu moest hij zijn Rechter ontmoeten en sterven kon hij niet. Als een verslagen zondaar ging hij de kerk uit. De prediking werd gebruikt tot ontdekking, maar ook tot onderwijs. Een zesjarig dochtertje stierf aan leukemie en mocht een goed getuigenis geven.

Deze weg was profijtelijk voor de jonge vader.

Zijn hart werd overgebogen tot de dienst in Gods koninkrijk. Een enkel jaar was hij diaken en van 1980-1986 sprak hij een stichtelijk woord op de evangelisatiepost Baldwin, onder de zwarte bevolking. Met Jesaja 58:1 riep de Heere tot het predikambt en met Efeze 3:8 tot het verkondigen van de onnaspeurlijke rijkdom van Christus onder de heidenen. Op 45-jarige leeftijd werd hij toegelaten tot de studie voor zendingspredikant, als eerste leerling van ds. C. Vogelaar. Door ds. J. Spaans werd hij in Grand Rapids in 1990 bevestigd. Na een jaar taalstudie mocht hij de eerste zen-

dingspost van de Noord Amerikaanse gemeenten openen in Loma Alta, Bolivia. Hier heeft broeder Bazen zijn beste krachten gegeven. Een kerk en school werden gebouwd.

Na tien jaar wees de Heere hem de weg naar de jonge gemeente van Picture Butte, waar hij zeven jaar diende. In 2007 voerde de weg naar Rock Valley, ondanks een zware hartoperatie, maar de Heere sterkte. In 2012 werd de herdersstaf opnieuw opgenomen in Picture Butte.

De gemeente droeg de steeds zwakker wordende dienstknecht met liefde. Met Kerst 2016 las hij een brief voor waarin hij bekend maakte emeritaat te willen aanvragen. De nieuwjaarspredikatie werd ongedacht het afscheid.

Per 31 maart werd hem op de meest eervolle wijze emeritaat verleend. Zo kort daarop werd hem de eeuwige rust geschonken.

De Heere gedenke de weduwe met de familie, en verbindt Sion aan Zijn troon met de bede: Herdenk de trouw, aan ons voorheen betoond.

ds. A.H. Verhoef,
St. Catharines

In memoriam

Mevrouw Neele - van Delft (53)

Na een lange periode van grote zorgen kwam op dinsdag 18 april het einde van mevr. Neele-van Delft, echtgenote van onze geliefde broeder ds. C. Neele. Ze was 53 jaar. Een ontzettende slag voor onze broeder en de kinderen. Ook voor moeder Van Delft en vader en moeder Neele.

Een ingrijpende gebeurtenis, waarvoor woorden tekort schieten. Wie zal Gods wijs beleid doorgronden? De wijze koning Salomo wist er ook geen raad mee. Eén ding wist hij wel: "Ik weet dat al wat God doet, dat zal in der eeuwigheid zijn;

er is niet toe te doen, noch is er af te doen, en God doet dat, opdat men vreze voor Zijn aangezicht" (Pred. 3:14). We denken aan onze broeder die vanwege zijn zwakke lichamelijke toestand in Salem verblijft. Hij moet zijn geliefde Nellie missen. De kinderen moeten hun geliefde moeder missen. Wat komt er ook veel op hen af. Wie zal het verdriet peilen?

We denken ook aan de kerkenraad en de gemeente van Poortugaal, waarin het gezin Neele een grote plaats heeft mogen krijgen. Vele inspanningen heb-

ben zij zich getroost om hen die plaats te geven.

We wensen onze broeder van harte de ondersteuning en de troost toe van de barmhartige Hogepriester Die, Zelf verzocht zijnde, geleden heeft, degenen die verzocht worden te hulp kan komen. Dat geve de Heere ook aan de kinderen. De Heere aanschouwt het verdriet, opdat we het in Zijn hand zullen geven. De Heere heilige de roepstem aan ons aller hart.

ds. W. Silfhout

In memoriam

ds. L. Terlouw (63)

Mijn vriend is niet meer!
Aangrijpend onverwacht is hij
vrijdagmorgen om elf uur in
het Utrechtse UMC overleden.
De dag ervoor heb ik hem
daar nog bezocht, ontroerend
onherkenbaar en onbereikbaar.
Dan blijft alleen de roep naar
Boven open.

Ons hartelijk meeleven gaat allereerst uit naar zijn vrouw, met wie hij 34 jaar getrouwd is geweest en die hem in zijn levensgang zo tot grote steun is geweest; naar zijn beide zoons Samuël en Samir, die hen samen toegeschikt zijn; naar zijn moeder met wie hij op 30 maart aan het graf van zijn vader stond. Waar mensenwoorden te arm zijn, moge de God aller genade troosten en sterken. Dat moge ook gelden voor de kerkenraad en gemeente van Utrecht die hij sinds juli 2015 in een zo belangrijke overgangsfase voor de gemeente naar de Meern mocht dienen. In allerlei opzichten was het werk van onze broeder niet af. Maar wat zijn wij, nietige dwaze mensjes? Want de verheerlijkte Christus heeft getoond: '...en Ik zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben (Joh 14:3)'. Het was dus toch genoeg!

Veelzeggend hoe onze geliefde broeder maandagmorgen een korte serie over Thomas begon. Met zoveel opening mocht hij zijn zielsverlangen vertolken met de woorden: 'de discipelen dan werden verblijd als zij de Heere zagen'. Het met Christus te zijn vervulde zijn hart. Hij drong tijdens de laatste dienst zo onvergetelijk achter de kudde aan. Nu we zo ongedacht afscheid van hem moesten nemen en zijn leven wat willen overzien blijft het woord haken: 'Zie, waarlijk een Israeliet, in welken geen bedrog is (Joh 1: 48b)'. Dat zei hij niet van zichzelf, in tegendeel, maar dat werkte de Heere. Dat gaf Hij in hem.

Dat bleek in de 22 jaar dat we hem kenden en waardeerden.

Zonder dus in de mens te eindigen, want hij moest als een arme bedelaar door het leven. Maar wat de Heere in hem gaf, dat mogen we toch wel noemen? Trouw, dat kenmerkte onze vriend. Trouw aan het Woord en de belijdenis; trouw aan zijn roeping om leraar en herder te zijn; trouw aan de gemeentekring, aan de taken die hij opgelegd kreeg, kleine en grote. Het (be)zoeken van de zielen woog op zijn hart. Als een volgeling van de grote Herder, Die het verlorene opzoekt. Daarom leed hij aan ontrouw, ook in de kerk. Ontrouw aan de schapen die trouwe zorg zo nodig hebben. Dat onderwees hij met trouw aan de studenten. Met zijn bijzondere gaven voor het pastoraat. Een afgebroken taak, ook aan de Boezemsingel! Trouw was hij ook in zijn broederlijke contacten. We missen na 22 jaar een echte broeder, die kon luisteren en... zwijgen. Een stille Nathanaël onder de vijgenboom.

De HTS-er bouwkunde werd directeur gemeentewerken. Voor de buitenwereld ongedacht en maatschappelijk en financieel gezien onverstandig, werd hij in 1995 pastoraal werker in Salem te Ridderkerk, een reformatorisch verpleeghuis dat net geopend was. Vervolgens ouderling in de gemeente die ik mocht dienen van 1992 tot 2003. Via de Boezemsingel werd hij geleid naar de gemeente van Rotterdam-Zuid,

nu Barendrecht. Die mocht hij gedurende bijna elf jaar in trouw pastoraat en Woordbediening samenbinden. Een gelijksoortige taak wachtte hem in Utrecht. Een taak die hij dus - menselijkerwijs gezien - niet heeft kunnen voltooien. Op verschillende posten diende hij in stilte. Want hij wist wat dienen was. Dat het daarbij niet gaat om de dieenaar, maar om Hem Die niet gekomen is om gediend te worden, maar om Zelf te dienen en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen. Dienstbaar was broeder Terlouw in het deputaatschap van de zending, en Bijbelverspreiding, als voorzitter van de Jeugdbond, binnen het CGO. Hij liet zich niet voorstaan op zijn universitaire theologische vorming, wetend dat het alles maar gekregen goed was. Door veel strijd heen, maar daar wisten weinigen van. Maar de Heere toonde er wél van af te weten.

Een hersenbloeding na de Paasdagen trof hem. Een risicovolle hersenoperatie met ernstige complicaties maakte een einde aan zijn veel bewogen leven. Waarvan op goede gronden getuigd mag worden, dat het toch niet ijdel is geweest, in den Heere.

We hebben elkaar regelmatig in het hart mogen zien. Hij nam zich vaak waar als een onnutte dienstknecht, die onnuttelijk de aarde beslaat. Wat zal het daarom toch tot aanbidding voor hem geweest zijn te horen: 'Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten; ga in in de vreugde uws Heeren'. Zo staren we onze onvergetelijke vriend en broeder na. Hij is alles te boven! Want ontbonden te zijn en met Christus te zijn, dat is toch verre het beste. Dat zei hij toch nog in zijn laatste preek?

Al begrijpen wij het allemaal niet, de Heere is zo getrouw als sterk. Dat tone Hij ook voor Nel en de jongens.

v. A.

Boekennieuws

"Altijd dienende",
R. van Kralingen;
uitg. Gebr. Koster,
Barneveld; 112 blz.;
€ 11,90.

Altijd dienende

Onder de titel "Altijd dienende" verscheen een levensbeschrijving van Anna Schot (1904-1991) uit Tholen. Dit boekje is samengesteld door R. van Kralingen, die veel gegevens en foto's over haar en haar familie heeft verzameld. In zestien hoofdstukken wordt haar leven onopgesmukt getekend, aan de hand van haar dagboekfragmenten.

Een groot deel van haar lange leven verkeerde Anna in onzekerheid en twijfels aangaande haar staat voor de eeuwigheid. Keer op keer redde de Heere haar daaruit. Maar vaak zat de vorst der duisternis er bovenop om het genadewerk verdacht te houden. Dat hield haar zelfs een aantal malen af om deel te nemen aan het Heilig Avondmaal, wat niet ter navolging strekt. Toch werd het steeds waarheid voor haar ziel: 'Hij schonk haar hulp, Hij redde keer op keer'.

Naar haar aardse bestaan was ze onbemiddeld. Ze was 'nergens in' en leefde uit de hand des Heeren, Die ervoor zorgde dat ze toch niets tekort kwam. AOW nam ze niet aan. Liever een aanklevend leven aan de troon der genade dan het aanvaarden van een overheidsuitkering, zo was haar persoonlijk gevoelen. Dat ze een God in de hemel had Die voor haar zorgde, bleek ook toen ze aan het einde van haar leven een val maakte in de kelder. Ze moest in het ziekenhuis worden opgenomen. Zij had de beste 'verzekeringspo-

lis' - een rekening van het ziekenhuis heeft ze namelijk nooit ontvangen.

We lazen over een ontmoeting met Geertje Bezemer uit Giessendam op een gezelschap. Zij werd weduwe toen ze 24 jaar was, bleef met twee kleine kinderen achter en had een ongeredde ziel. Toen beloofde de Heere voor haar te willen zorgen. Ook haar tweede man moest ze missen, alsook een dochter. Vanwege het tweede huwelijk mocht ze twaalf jaar haar kleinkinderen niet zien. Dat was voor haar een bittere smart. Wie dat meemaakt, kan erover meepraten. Maar zoals voor Anna zorgde de Heere ook voor deze vrouw, voor tijd en eeuwigheid.

Anna overleed op zondag 22 december 1991. Ds. A.J. Gunst heeft haar begraven. De gedachtenis van deze rechtvaardige zij tot zegening.

J. Mastenbroek, Gouda

"Missen, zoeken,
vinden", ds. J. van
Haaren; uitg. gebr.
Koster, Barneveld;
116 blz.; € 12,50.

Missen, zoeken, vinden

Bij uitgeverij Gebr. Koster in Barneveld verscheen een bundel preken van ds. J. van Haaren (1933-1983). De preken gaan over de verloren penning (Luk. 15:8-10), de gelijkenis van de weduwe en de onrechtvaardige rechter (Luk. 18:1-8) en de tollenaar (Luk. 18:10). Ze zijn geschikt voor de leesdiensten en voor persoonlijk gebruik.

Het eerste wat in deze preken opvalt, is het onderwijzende karakter. Ds. Van Haaren besteedt veel aandacht aan een goede uitleg van de Schrift. In de preek over de verloren penning wordt bijvoorbeeld vanuit de grondtekst duidelijk dat er blijdschap is bij God over een zondaar die zich bekeert. In de tweede plaats hebben deze preken een uitermate praktisch karakter. Er worden duidelijke lijnen naar het hart getrokken. 'Als u zomaar lijdelijk blijft afwachten, dan komt u er nooit!' (blz. 25).

In de derde plaats wordt in deze preken geestelijk leiding gegeven. In de tweede preek gaat ds. Van Haaren uitvoerig in op de plaats van de uitverkiezing in de prediking. Hij wijst erop dat we de uitverkiezing in de prediking aan de orde moeten stellen zoals Gods Woord het doet. In de prediking is de uitverkiezing 'nooit het uitgangspunt...' (blz. 59). 'De verkiezing is namelijk eindpunt'. De verkiezing is tot troost en bemoediging van Gods volk geopenbaard. In de vierde plaats ligt er in deze preken ook oprechte gunning. 'Ik kan u niet bekeren. Ik kan niet maken dat het Woord in uw hart

komt. Ik zou het u wel gunnen natuurlijk, van harte zelfs! Ik zal er ook mijn best voor doen, want ik heb te preken alsof ik u kon bekeren' (blz. 104).

Tenslotte, en dat niet in de laatste plaats, zijn deze preken ook voluit Christocentrisch. 'Zie, zo grijpt de Heilige Geest die zondaar aan. Hij brengt hem op de rechte plaats. Hij doet hem buigen voor God. Hij past het werk van Christus toe. Hij doet Christus in hen wassen en toenemen. Hij doet hen steeds meer hun verlorenheid beleven, want dat is de weg der bekering: steeds meer onze verlorenheid beleven... Opdat er steeds meer plaats komt voor de rijkdom van Gods genade in Christus' (blz. 31).

Deze preken heb ik met veel genoegen gelezen en wil ze van harte aanbevelen. Zo werd er in Amersfoort vele jaren gepreekt...

ds. W. Visscher, Amersfoort

Een zondag op zee

De generale synode in Utrecht bezon zich in januari onder meer op de zondagsrust en zondagsheiliging. Vanuit de gemeenten waren er vragen gesteld over de toenemende druk op de zondagsrust en op het werken op zondag, met name in het buitenland. Bij 'een werknemer' had het een herinnering opgeroepen.

Een werknemer

September 2016. Met een aantal collega's hebben we een proefvaart ingepland op het oostelijke halfrond. We gaan geluidsmetingen uitvoeren en de akoestische prestaties van een schip vaststellen. Het is allemaal keurig gepland op doordeweekse dagen. Helaas, door technische problemen verschuift de planning. De geluidsmetingen verschuiven mee, naar de zondag en de maandag.

Zondag 4 september 2016. 6.00 uur in de ochtend. Het is een prachtige dag, het is windstil en er is weinig scheepvaart. Ideale omstandigheden voor metingen. Helaas, door onverwacht sterke stroming houden de hekankers geen grond. We houden crisisberaad en besluiten andere geluids-

beproevingen op te starten. 's Middags om 15.00 beginnen we met de nieuwe metingen. Om 18.00 uur valt de avond. Het wordt donker. Wind en golven nemen stevig toe. Met de nodige moeite wordt het personeel teruggehaald op het schip. De meetapparatuur zijn we inmiddels kwijtgeraakt, die ligt ergens op de zeebodem, inclusief twee ankers. Kosten: minimaal 125.000 euro. Ik sta erbij, hoef alleen maar toe te zien.

Het is inmiddels 21.00 uur. Iedereen is in de messroom. We zijn allemaal vermoeid. De stemming is verslagen. Een onkerkelijke collega zegt nog wat: 'Ja, dat krijg je als je zulke dingen doet op zondag. Daar rust gewoon geen zegen op. We hadden

voor anker moeten gaan om onze rust te nemen'. Het blijft stil in de messroom. Er is weinig instemming, maar er klinkt ook geen spot.

Het is vier dagen later. We zijn per vliegtuig onderweg naar Singapore. Naast mij in het vliegtuig zit een collega-onderraanemer. Het gesprek komt weer op afgelopen zondag.

'Zou die tegenslag nu echt te maken hebben met het feit dat de uitvoering op zondag viel', wordt mij gevraagd. Ik zeg: 'Kijk naar de voorspoedige uitvoering op maandag en dinsdag en je vraag is beantwoord'. Naast mij blijft het stil.

Wonderen en getuigenis

Het is goed om de zondagsheiliging in ere te houden, ook in het buitenland. Het is nuttig om elkaar hier vroegtijdig op te wijzen. Laten ouders en kerkenraden dat ook vooral blijven doen. Het beste is om dergelijke nood bij de Heere te brengen. Dan wil Hij niet alleen wonderen doen, maar nog getuigenis geven ook.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Leiderdorp,
ds. S.W. Janse te 's-Gravenpolder;
te Markham (Canada),
ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS);
te Oostkapelle,
ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS);
te Randburg (Zuid-Afrika),
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

Bedankt:

voor Doetinchem,
ds. J. van Laar te Rijssen-West;
voor Nieuwerkerk (Zld),
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
voor Rock Valley (Iowa, VS),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
voor Sioux Center (VS),
ds. E. Hakvoort te Norwich (Canada).

VERGADERING PARTICULIERE SYNODE NOORD-WEST

Op donderdag 11 mei hoopt de Particuliere Synode Noord-West te vergaderen in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Tricht-Geldermalsen. Aanvang: 10.00 uur. Op woensdag 10 mei wordt een bidstond gehouden in dezelfde kerk. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, hoopt ds. J.J. van Eckereld voor te gaan.

AANGEPASTE KERKDIENT TE RIJSSEN

Op zaterdag 5 mei hoopt ds. J. van Laar voor te gaan in een aangepaste kerkdienst, die om 14.00 uur begint en gehouden wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Rijssen-West. Iedereen is hartelijk welkom.

Berichten

THEMADAG DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL

Traditiegetrouw wordt op de vrijdag na Hemelvaartsdag - 26 mei - de jaarlijkse themadag van het Deputaatschap voor Israël gehouden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Woerden.

Het thema is: "de Joodse feesten". Dr. B. Wallet zal spreken over de Joodse feesten en hun achtergrond. Dr. Wallet is als historicus verbonden aan de VU in Amsterdam en is gespecialiseerd in het Jodendom in Nederland. Daarna zal ds. W. Silfhout, tweede voorzitter van het deputaatschap, spreken over het Loofhuttenfeest en de betekenis daarvan vandaag. Met beide sprekers wordt na de middag een panelbespreking gehouden. De bijeenkomst begint om 10.00 uur. Deelname, inclusief lunch, kost € 7,50 (€ 5,- voor studenten), te voldoen bij binnenkomst. In verband met de verzorging vragen wij u zich tevoren aan te melden via www.dep-israel.nl, of telefonisch 0348-489929.

BIJEENKOMST VOOR STUDENTEN TE DELFT

Thema-avond voor studenten te Delft op woensdag 3 mei.
Onderwerp: "Deel krijgen aan Christus" (boek

III van de Institutie van Johannes Calvijn).
Spreker: ds. G.W.S. Mulder.
Plaats: kerk Gereformeerde Gemeente, Oosteinde 175 te Delft.
Ontvangst: 19.30 uur, aanvang 19.45 uur

MARKTEN/VERKOPINGEN

Aalburg

Markt op zaterdag 6 mei, van 9.30-14.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Aalburg. Om 13.30 uur samenzang m.m.v. organist André Nieuwkoop. De opbrengst is voor de nieuwe kerk.

Alblasserdam

Versmarkt, rommelmarkt en tweedehands boekenmarkt op zaterdag 6 mei, van 9.00-13.30 uur, op de locatie: Rembrandtlaan 100 te Alblasserdam. De opbrengst is t.b.v. bouwkas Gereformeerde Gemeente.

Emmeloord

Verkoop door de vrouwenvereniging Ora et Labora uit Emmeloord op zaterdag 6 mei, van 10.30-14.00 uur, in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente.

Goudswaard

Rommelmarkt op zaterdag 6 mei, van 9.00-

14.00 uur, in en rondom het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Goudswaard. De opbrengst is t.b.v. zending en evangelisatie.

Veen

Markt op zaterdag 29 april, van 9.00-14.00 uur, in de Hardenberg en op schoolplein te Veen. De opbrengst is t.b.v. kerkbouw Gereformeerde Gemeente.

Werkendam

Verkoop door vrouwenvereniging Hanna en de zendingscommissie uit Werkendam op zaterdag 6 mei, van 9.30-14.00 uur, in en rond de Bethelkerk van de Gereformeerde Gemeente. Opbrengst is voor de zending.

ZANGBIJEENKOMSTEN

Dordrecht

Oranjezangavond op zaterdag 29 april, aanvang: 19.30 uur, in de Grote Kerk te Dordrecht m.m.v. groot samengesteld koor. Samenzang vaderlandse liederen vanaf 19.15 uur. Collecte t.b.v. Stichting Stéphanos.

Sliedrecht

Zangmiddag, te organiseren door Helpende Handen, afd. Werkendam, op zaterdag 13 mei, aanvang: 14.30 uur, in de Boazkerk van de Gereformeerde Gemeente te Sliedrecht. Bijbelvertelling door dhr. Brijder. Samenzang door clubkoor Mefibóseth. Orgel: Lenard Verkamman.

Kerkdiensten

ZONDAG 30 APRIL 2017

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.30 uur stud. J.B. Huisman; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. B. Labee; Barendrecht 10.00 uur ds. J. Mijnders en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur stud. W. Mouw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul;

Bodegraven 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.30 uur ds. W. Harinck; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur (leesdienst) ds. B.J. van Boven; Delft 16.30 uur ds. J. Driessen; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 10.00 en 15.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. A. Schreuder; Enter 19.00 uur ds. M. Joosse; Er-

melo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Goudswaard 10.00 uur ds. J.S. van der Net; 's-Gravenhage 15.30 uur ds. W.A. Zondag; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoofddorp 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogvliet 16.00 uur ds. A.J. Gunst; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kamperland 18.00 uur ds. S. Maljaars; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. S.W. Janse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. M. Mondria; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00

en 16.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Marknesse 19.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Meeuwen 15.00 uur ds. D. de Wit; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 15.00 uur ds. J. van Belzen; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. F. Mulder; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Nieuwe-Tonge 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Nijkerk 14.30 uur ds. L. Blok; Nisse 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterend 10.00 en 16.00 uur stud. H.J. Agteresch; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. van Aalst; Oostvoorne 19.00 uur ds. H. Brons; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. P. van Ruitenburg; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. P. Melis; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Oudemirdum 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. van Belzen; Poederroijen 9.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; Poortugaal 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Poortvliet 14.30 uur ds. K. Boeder; Puttershoek 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Ridderkerk 17.00 uur (H.D.) ds. P. Melis; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. M.H. Schot; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. A.J. Gunst; Rotterdam-IJsselmonde 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur (openb. bel.) ds. J. IJsselstein en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Scherpenisse 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen (zie 's-Gravenhage); Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur stud. J.B. Huisman; Spijkenisse 15.00 uur ds. W.J. Karels; Sprang-Capelle 9.30 en 16.30 uur ds. M. Karens; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur stud. J. de Kok; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur stud. M. Blok; Westkapelle 14.00 uur ds. A.P. Baaijens en 18.30 uur ds. C. Harinck; Wierden 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. P. Mulder; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. B.J. van Boven; Zwolle 19.00 uur ds. D.W. Tuinier.

DINSDAG 2 MEI 2017

Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Naaldwijk 19.45 uur ds. G. Hoogerland; Opheusden 19.30

uur ds. C. van Krimpen; Poederroijen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 19.30 uur stud. J.B. Huisman.

WOENSDAG 3 MEI 2017

Barneveld-Zuid 19.30 uur (H.D.) ds. G. Beens; Den Helder 19.30 uur ds. J. van Laar; Doetinchem 13.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Drachten 19.30 uur stud. W. Mouw; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Ermelo 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; Hilversum 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Leiderdorp 19.30 uur ds. K. Boeder; Melissant 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Middelharnis 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwdorp 14.00 uur (huw.bev.) ds. P.D. den Haan; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. A. Schot; Nieuwerkerk 13.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Belzen; Nisse 19.30 uur ds. S. Maljaars; Opperdoos 19.30 uur ds. M. Mondria; Oude-Tonge 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. M. Joosse; Scherpenzeel 19.30 uur ds. P. Blok; Soest 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Uddel 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; Werkendam 19.30 uur (bidstond PS Zuid-West) ds. G.J. van Aalst; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Zeist 19.30 uur (voor de zending) stud. H.E.P. Fortuyn.

DONDERDAG 4 MEI 2017

Dinteloord 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Goes 19.30 uur (voor de zending) stud. H.J. Agteresch; Hoofddorp 19.45 uur ds. F. Mulder; Oostvoorne 19.30 uur ds. A. Verschuure; Ouddorp 19.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Waardenburg 19.30 uur ds. W.J. Karels.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 30 APRIL 2017

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

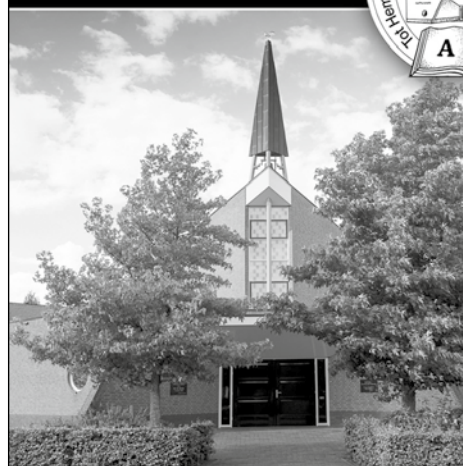
INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

75 jaar

Gereformeerde Gemeente Leerdam

D.V. dinsdag 2 mei staan we stil bij het 75-jarig bestaan van onze gemeente. Tijdens deze samenkomst wordt tevens het herdenkingsboek 'Een rots om in te wonen' gepresenteerd. Welkom! **Aanvang 20.00 uur.**

1942-2017

Bestelmogelijkheid van het boek: **Een rots om in te wonen**

Het boek beschrijft de kerkelijke historie van Leerdam, het ontstaan van onze gemeente en geeft een indruk van het gemeenteleven. Incl. enkele preken van (vroegere) predikanten. 265 pagina's, full color, fraaie opmaak.

De prijs van het boek is: €20,00

Bestel het boek door dit bedrag over te maken op NL81 RABO 0358421551 o.v.v. uw naam, adres. Franco verzending.

Ontdek de KRACHT van SAMEN-ZIJN

Versterk je relatie met:

- Relatiescan
- Programma 'Houd me vast'
- Relatietherapie

RelatieSuite

www.relatiesuite.nl

Te huur: 2-3 pers. gastenverblijf,
Valkseweg 8 te **Barneveld.**
Tel. 0342-412663.

www.boerderijvakantiezeeland.nl
Nog vrij week 22 t/m 28.
Tel: 0113-302209

Te huur: woonruimte in Lunteren
Voor inlichtingen: 06-53741104

VAKANTIE in de BETUWE
Rust, ruimte en gezelligheid op camping
DE VIJVERHOF in OMMEREN
Kindvr., div. act., huurcaravan 4 pers. en
3 pers., zaalverhuur voor fam. en zakel.
max 70 pers. Tevens pabo-ers en o.a.ers
gevraagd voor recreatie. 0344 601973
www.campingdevijverhof.nl

KLEIN KLEDING

SLIEDRECHT - ZIERIKZEE

Dames-, Heren en Kinderkleding
Voor iedere gelegenheid

Shop ook online
www.KleinKleding.nl

Mediation of
bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

Welkom op onze site!
Ruim 40.000 boeken op:
www.derooboeken.nl

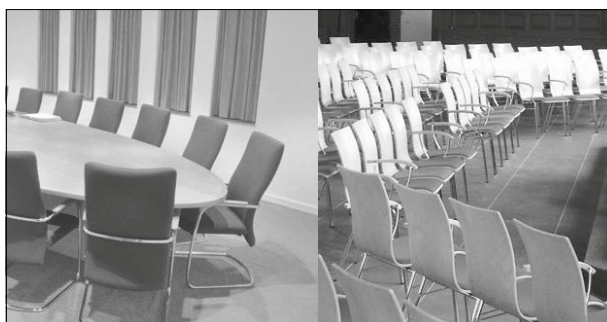
Gods Woord uitdragen in Guinee? Wij zoeken een evangelist!

Kijk voor deze en andere vacatures
op www.zgg.nl/vacatures. Reageren
kan tot vrijdag 12 mei 2017.

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Wordt er in uw kerk aan
nieuw meubilair gedacht?
Zijn er bouw- of
verbouwplannen?

HOEKMAN levert door
het hele land!

HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl

HUIZE Winterdijk

Beleef HUIZE WINTERDIJK op D.V. zaterdag 13 mei!

Open dag voor jong en oud

Rondleidingen, workshops en ontmoeten.
Catering, etenswaren (vis, worst, kaas, soep, broodjes gezond)
bloemen en planten voor Moederdag.
Spectaculaire opruiming van de winkel van Huize Winterdijk
en verkoop van nieuwe- en tweedehands boeken.
Opbrengst voor de aanschaf van een DUO-fiets.
Beleef en beweeg je naar Huize Winterdijk op 13 mei!
Voor meer informatie zie www.huizewinterdijk.nl
U en uw familieleden zijn van 10.00 uur tot 15.00 uur
van harte welkom in en rond Huize Winterdijk.

Vrienden van Huize Winterdijk
Winterdijk 8 - 2801 SJ Gouda

In de knop gebroken

Reformatrische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden
www.indeknopgebroken.nl tel. 06 - 49 499 499

Compleet ingerichte 6-8 pers. Lodgetenten. Direct aan het Lago Maggiore (Italië) of bij de Friese meren. Boek nu uw vakantie.
www.familylodges.nl 0343-481155

Family Lodges

ZELHEM, te huur 4 pers. bung.
 rust. lig. leuke omg. om te wandelen of fietsen. Vrij in juli, aug. en sept. Info: jhoumes@solcon.nl of 0641795257

VAN STAVEREN
 begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38
 Wij verzorgen alleen begravenissen
 Vraag geheel vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".
www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl

Driestar hogeschool
 Driestar educatief

#datisdriestar

STUDEREN WORDT LEUK ALS DE THEORIE OP Z'N PLEK VALT.

Marloes de Vreugd, deeltijdstudent pedagogiek

*** OPEN AVONDEN**

9 mei	18 mei	www.driestar-hogeschool.nl
• pabo deeltijd • pedagogiek	• leraar voortgezet onderwijs • masters	

BELJON - WESTERTERP

recruitment
interim
development

manager zorg

Siloah biedt aan mensen met een beperking zorg en begeleiding vanuit de reformatrische identiteit, praktisch ingevuld met deskundigheid en oprechte betrokkenheid. In zorggebied West wordt de zorg verleend in en vanuit woonlocaties en dagactiviteitencentra in Bodegraven, Capelle aan den IJssel en Moerkapelle. De medewerkers nemen een belangrijke plaats in in het leven van de cliënten. Andersom nemen de cliënten een belangrijke plaats in het leven van de medewerkers in. Siloah maakt deel uit van Zorggroep Sirjon. Zie ook: www.siloah.nl en www.sirjon.nl

U bent, met twee andere managers Zorg, verantwoordelijk voor de zorg aan de cliënten in uw gebied. U geeft leiding aan 80 enthousiaste professionals en u begeleidt uw teams in het proces naar zelforganisatie. Op ondernemende en conceptuele wijze beweegt u mee met de veranderende zorgmarkt. Als lokaal gezicht onderhoudt u externe contacten met stakeholders. Kwaliteit van zorg, tevredenheid van cliënten en gemotiveerde professionals staan bij u voorop. U heeft een hbo werk- en denkniveau, ruime ervaring in een managementfunctie en affiniteit met de zorg. U bent meelevend lid van één van de reformatrische kerken.

Om te solliciteren reageert u via onze website met behulp van het referentienummer R1980. Voor meer informatie neemt u contact op met: kantoor Amsterdam, dhr. N.B. Kok, 020 - 545 60 70. Het functieprofiel en de tijdsplanning vindt u op onze website.

www.beljon.westerterp.nl

Amsterdam Eindhoven Groningen Heerenveen Hengelo Zwolle

THEMA:

'LEERGEMEENSCHAP, TUSSEN GRENS EN GRENZELOOS'

HOE GEVEN WE HIER SAMEN VORM AAN?

VGS-symposium Kerk en School op D.V. woensdag 14 juni 2017

Sprekers dr. B.J. Spruyt en
ds. G.W.S. Mulder

12.00 tot 17.00 uur
Inloop met lunch - Kosten 65 euro
Hervormd Centrum De Parel
Hardinxveld-Giessendam

Voor meer informatie, het
programma en aanmelden:

WWW.VGS.NL/SYMPOSIUM

VGS vereniging voor
geestelijk
scholenvoer

**ARE YOU READY FOR NEW
CHALLENGES, EXCITING
EXPERIENCES, AND GOING
INTERNATIONAL?**

For the next few years, we expect to have a number of vacancies, both in elementary and secondary. Due to the length of the immigration process, we welcome applications. Meanwhile, applicants can improve their language skills. Teachers at MCCS are required to be at Cambridge English, Proficiency (CPE).

INTERESTED?

Contact Mr. J. Neels, principal: jneels@mccs.ca or +1 (604) 794-3072.

APPLYING?

Send your resume and cover letter with references to Mr. J. Neels and the secretary of the school board, Mr. E. Van Maren, ericv@vanmarengroup.com.

Mount Cheam Christian School, 48988
Yale Road, Chilliwack, BC V4Z 0B2,
Canada - www.mccs.ca

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u een **stacaravan op gezinscamping**. Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water en bergen. Info: 055-3030083 www.es-vakanties.nl

**Yerseke
Ger. Gem.
Dinsdag 9 mei
19.30 uur
Ds. A. Verschuure
GBS-dienst**

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horsssen.com
www.van-horsssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Zojuist verschenen!

2e
druk

ds. J. van Haaren

OFFERANDEN DES GEKLANKS

Deze vijfdelige prekenreeks verscheen twintig jaar geleden voor het eerst. Op aanhoudend verzoek van velen verschijnt nu een eenmalige herdruk. In deze serie wordt niet alleen het kerkelijk jaar gevolgd, maar er is ook aandacht voor bijzondere gelegenheden zoals bid- en dankdag, plotseling sterfgeval, rouw in de kerk brengen, hervormingsdag enzovoort.

Geb. per deel **17,50**

ds. A. Hoogerland

VERBONDSGEHEIMEN

Vijfdelige prekenreeks. Er is niet alleen rekening gehouden met het kerkelijk jaar, maar er zijn ook preken opgenomen voor bijzondere gelegenheden zoals oudjaar, nieuwjaar, biddag en dankdag. Deze serie verscheen voor het eerst in 1996 en is nu op veler verzoek herdrukt.

Geb. per deel **14,90**

2e
druk

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

bezoek onze webwinkel
www.gebrkoster.nl

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rp nederland.nl

Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Vakantie Oostenrijk Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm/Zell am See.
Info: 0180-322181 / 06-51166845.
www.vakantieindebergen.nl

DE DUITSCERS KENNEN HUN 'EIGEN' HEIDELBERGER NIET MEER.

Helpt u mee om dit boekje terug te geven aan het Duitse volk?

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie.
Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN
HEIDELBERG & DORDRECHT

Themadag

Deputaatschap voor Israël

Thema:
Joodse feesten & visie op het Loofhuttenfeest

ISRAËLOCHTEND voor vrouwen D.V. 16 MEI
Meer info: www.dep-israel.nl of telefonisch

Het Deputaatschap voor Israël nodigt u van harte uit voor deelname aan de Themadag.

- **D.V. vrijdag 26 mei 2017**

Gereformeerde Gemeente te Woerden (Oudelandseweg 50)
Van 10.00 - 14.30 uur (inloop 9.30 uur) Middagprogramma: 13.15 uur

- Sprekers: dr. B. Wallet en ds. W. Silfhout

Voor meer info over het programma en mogelijkheden voor aanmelden: zie onze website of neem telefonisch contact op

Kosten voor deelname (incl. maaltijd):
€ 7,50 (studenten € 5,-) betaling kan bij binnenkomst contant of via PIN

Welkom!

www.dep-israel.nl - tel.: 0348 489 929

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
UITGAANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-5773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober) voor het buitenland*: € 150,00 per jaar *afwijkend tarief voor:
Canada: \$165, USA: \$140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
T 1 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labeë over:

Vertellen wat het wel of wat het niet is

Soms lijkt het alsof in de prediking vooral gezegd wordt wat het niet is; alle kenmerken van het schijngeloof worden dan uitvoerig toegelicht. Dat geeft veel angst voor zelfbedrog. Moet er niet meer nadruk vallen op wat het wel is?

Worsteling

Elke prediker zal de worsteling van deze vraagsteller wel herkennen! Er is in het hart vaak een verlangen om -onder de inwachting van de Heilige Geest- de rijkdom die er bij de Heere te verkrijgen is, uit te stallen. Maar op de preekstoel valt de klemtoon toch sterk op wat het niet is. Soms moet een (door zichzelf afgekeurde) prediker achteraf weleens belijden er zelf zo weinig zicht op te hebben gehad. Wat kan het op de preekstoel toegesloten blijven. En dan ligt het vervallen 'in wat het niet is' voor de hand. Andere keren is het 'kennen' van de gemeente weleens de reden dat er eerlijk en duidelijk moet worden aangewezen wat het niet is. Soms wordt zelfs sterk ervaren dat de Heere op deze wijze het Woord wilde laten bedienen. Onder de kansel moet de 'Bede- zang

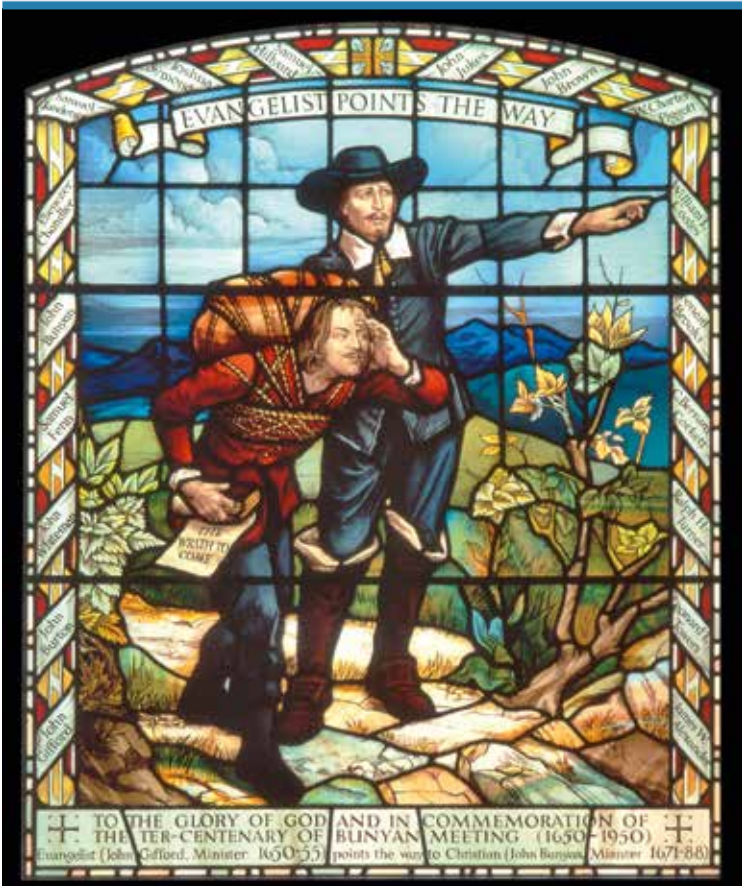
voor de predikatie' maar worden nagezegd: '...Uw Geest koom' bij ons wonen; ontsluit des dienaars hart en mond; wil hem en ons verlichten, opdat hij, uit Uw heilverbond, zichzelf en ons moog' stichten...'. En op de kansel bedelt een prediker om licht én evenwicht!

Gods Woord

Maar er is nog meer te zeggen. De Evangeliën tekenen ons de volmaakte Prediker, Jezus Christus. Hij wijst het ware geloof aan en de bijbehorende vruchten. Maar als we Zijn woorden eerlijk lezen, dan leren we dat juist de Zaligmaker ook menigmaal aanwees wat het niet is. Naar Zijn woord valt een deel van het goede zaad bij de weg en een ander deel in steenachtige aarde. Weer een ander deel valt tussen de doornen en slechts een klein deel valt in goede aarde. Van de hoogste Profeet en Leraar horen we dat er velen zullen menen in te gaan en niet te kunnen. Dat de weg naar het verderf 'breed' is en de weg tot het leven 'smal'. Zou het de reden geweest zijn dat het Joodse volk Hem in meerderheid verworpen heeft? Was Zijn rede niet hard?

Christenreis

Persoonlijk verwijzen we ook graag naar de bekende 'Christenen Christinnereis' van J. Bunyan. Met treffende woorden tekent Bunyan ons wat het ware genadewerk *wel* is. Hij laat daarbij de lezer niet in het ongewisse wat de grond van zaligheid is. Die ligt niet in allerlei belevenissen of vrome praatjes. Nee, alleen het fundament Jezus Christus blijft over. Tegelijk tekent hij vele, vele ontmoetingen met schijngelovigen, huichelaars en tijdgelovigen. Soms zijn de beelden zo scherp dat je hart beeft. Zelfs van de hemelpoort naar de hel loopt nog een weg. Wie zou niet vrezen? De vraagsteller is bang dat er veel angst voor zelfbedrog ontstaat als de Bijbelse prediking in het spoor van het Woord en onze vaders de kenmerken van het schijngeloof aanwijst. Eigenlijk denk ik dat het anders ligt: ware christenen vrezen vaak voor zelfbedrog! Zij hebben iets van hun arglistige hart leren kennen en horen graag een eerlijke, Bijbelse prediking. Helaas leert de praktijk dat andere hoorders zich ergeren en zich weigeren te laten gezeggen. O lezer, zullen we onszelf nauw(keurig) onderzoeken?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labeë of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.